

משרד החינוך
מחוז חרדי

אָבִיב הַגִּיעַ, פֶּסַח בָּא!

לקט רעיונות והפעלות עבור הורים

(ואחים גדולים...)

לתעסוקה בימי החופשה

בס"ד, ניסן תש"פ

הורים יקרים,

מוגש כאן לקט פעילויות, בהם תוכלו להפעיל את ילדיכם בחופשה.

תוכלו להפעיל את הקטנים בעזרת הילדים הגדולים שבבית, כך גם הם יהיו

מועסקים ואתם מרווחים:...

מה אפשר לעשות בחופשת הפסח?

- **לשחק משחקים בטעם של פעם** – 5 אבנים, דוקים, טלפון שבור, אישיות (אחד המשתתפים בוחר מישהו או משהו, המשתתפים שואלים שאלות שהתשובות להן תהיינה כן או לא, מנסים למצוא את האישיות), חי צומח דומם, המורה אמר,
- **לעסוק באומנות חופשית במגוון חומרים**: חימר, עיסת ניר, צבע רטוב, גירים, פחם...
- **לעסוק בטבע הקרוב שסביבנו**-
✓ זריעה של זרעים על מצע צמר גפן ומעקב אחריהם (עגבניות, פלפל נובטים מהר...)
✓ מעקב אחר ציפורים מחלון הבית וציפורים נודדות(זו התקופה)- אני ספרתי עם הילדים כבר 5 להקות ציפורים נודדות לארצות קרות.(חסידות למשל...)
✓ מעקב אחר מספר מיני ציפורים בחוץ בעזרת האזנה. לתת לילדים להבחין בין הציוצים השונים, ולספור.(בייחוד אם הילדים מתעוררים מוקדם מוקדם בבקר, וזקוקים לתעסוקה... (גם אם לא מכירים מהם שמות הציפורים, לכל ציפור קול משלה). "כמה ציפורים התעוררו הבקר מוקדם?"
- ✓ ספרים- שמזמן לא קראנו... לחזור ולקרוא ולהקריא.
- ✓ להכין צלחות בריאות מפירות או ירקות, חשוב לאכול בריא, וצלחת מושכת תעודד זאת...(תנו להם סכינים חד פעמיים כמובן)(מצורפים בהמשך דגמים להעתקה)
- ✓ בהצלחה! בריאות טובה בעז"ה!

”...ראה מעשי כמה נאין ומשובחין...”

המעקב אחר השינויים בטבע בתקופת האביב, יוצר חוויה של התבוננות בבריאה והתרגשות. נחוה את ההתחדשות שברא הקב"ה בטבע בדרך של חוויה חושית: **להריח את הריחות, להאזין לקולות הטבע, למשש ולראות** את יופיו של הטבע. אין אפשרות אמנם לסייר בחוץ, אך אפשר להנות מהטבע מחלון ביתנו.

אפשר לראות את הבלבוב ואת הפריחה בשיאה. לבחון מה השתנה בחוץ. קחו אתכם לחלון הבית מגדירים אם יש, משקפות וכל הנחוץ ל"סיור".

טיול קולות

עוצמים עיניים, מקשיבים. (ציפורים, קולות אנשים מנקים בתים, קולות ילדים צוחקים....) רשמו- או ציירו מה שמעתם?

משחקי זיכרון: תנו לילדים כ- 20 קופסאות סגורות אפילו שקיות תה ריקות, או ככל העולה על רוחכם – להכניס לתוך כל שתי קופסאות חפצים קטנים מרשרשים בכמות שווה, לסגור ע"י הדבקה. נוצר משחק זיכרון מעניין... אפשר לשחק בזוגות.

טיול ריחות

עוצמים עיניים.

מה אנחנו מריחים?

משחק ארוז: זיכרון ריחות בקופסאות מריחים ומזהים. הילדים יחפשו בבית פריטים מדיפי ריח, סוגרים בשקיות קטנות או קופסאות, ובתנאי שתהיינה אטומות. כל שתי שקיות בעלות ריח זהה, מהוות זוג.

טיול מראות

נפקח עיניים. נביט סביבנו... אפשר גם בעד החלון.

"נצלם" (מיקוד דרך מסגרת) במסגרת קרטון או מסגרת שרצינו לזרוק, ולאחר מכן נצייר את מה שנכנס ב"פריים" במגוון צבעים. מבטיחה שתייצרו תמונות מעניינות...

“...בעבודה.. בחומר ובלבנים”

יצירה בחומר חרסיתי

עבודה ב"חימר", להבדיל מעבודת הפרך, מומלצת בכל ימות השנה, יתרונותיו הרבים של החומר מאפשרים עבודה מוחשית מאד.

יצירת פירמידה מחימר

את הפירמידה אפשר ליצור בשתי דרכים :

א. מרטיבים את הידיים ויוצרים מהחומר צורה של פירמידה עם בסיס מרובע. חורטים על הפירמידה דוגמה של לבנים באמצעות קיסם שיניים או כל אביזר דומה.

ב. מכינים מהחומר לבנים קטנות, שמהן בונים פירמידה. אחרי שהפירמידה מוכנה מפזרים עליה חול.

אפשר ליצור מיצג "בני ישראל במצרים" עם פירמידות, חול ואבנים ואנשים קטנים - בובות או דמויות ממשחקים אחרים שיושאלו לצורך העניין וייצגו את בני ישראל והמצרים. ניתן להוסיף גם נוף מסביב - עצי דקל גזורים מבריסטול או סול, ואת נהר הנילוס מנייר קרפ כחול או מצלופן כחול. ולהתחיל בהצגה....

לראות את עצמו, כאילו הוא יצא ממצרים...

אפשר לתת לילדים להמחיש את סיפור יציאת מצרים כהכנה לליל הסדר. אפשר להציע תחפושות שונות, ואביזרים שונים על מנת שהילדים יוכלו להתחפש ולהציג את הדברים. מקל, חגורות, תכשיטים, שקים, חומר דמוי בצק, ועוד...

ניתן לשיר שיר מההגדה שהילדים ישמעו במשך השבוע, (קימים היום מבחר דיסקים, עם שירי חג הפסח) לחבר ריקוד, ולרקוד עם ילדי המשפחה.

חלק משירי ההגדה :

מה נשתנה

והיא שעמדה

אחד מי יודע

חג גדיא

חד גדיא... בתרי זוזי

שיר שכתוב בארמית, שפה קדומה הדומה לעברית, ולשון הגמרא. מוצע כאן, סיפור חד גדיא בעברית (מאת אריאלה סביר), יש לשיר גם מנגינה- למי שמכיר. אחרי שנקרא, בעברית ובארמית, ננסה יחד עם הילדים לתרגם כמה מילים מהשיר וכך להבין את מהלכו. אפשר להקליט את עצמנו, והילדים יוכלו להאזין ולגלות מילים שמוכרות להם.

גדי היה לי גדי קטן
אבא לי אותו נתן
בא חתול ולדי, הוי!
טרף לי את הגדי.
חד גדיא, חד גדיא
גדי אחד היה היה...

בא הכלב ונבח, ואת החתול נשך...
כי החתול ליד, הוי טרף לי את הגדי... **חד גדיא..**
המקל אז לא חיכה, את הכלב הוא היכה, כי הכלב ליד, נשך את החתול שטרף לי את הגדי.
חד גדיא..

אז האש קצוף קצפה, ואת המקל שרפה,
כי מקל לא חיכה, ואת הכלב הוא היכה,
כי הכלב ליד, נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**
והמים מה רבו, את האש מיד כיבו,
כי האש קצוף קצפה, ואת המקל שרפה,
כי המקל הלא חיכה ואת הכלב הוא היכה
כי הכלב ליד... נשך את החתול שטרף חי את הגדי. **חד גדיא...**

בא השור וזה עתה, את המים הוא שתה
כי המים מה רבו, את האש כיבו כיבו,
כי האש קצוף קצפה ואת המקל שרפה, כי המקל לא חיכה,
את הכלב הוא היכה, כי הכלב ליד..
נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**

בא שוחט, ושחט את השור
כי השור זה עתה, את המים הוא שתה.
כי המים מה רבו את האש כיבו כיבו, כי האש קצף קצפה
ואת המקל שרפה,
כי המקל לא חיכה ואת הכלב הוא היכה, כי הכלב ליד...

נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**
המלאך בא כעת ושחט את השוחט,
כי השוחט הוא שחט את השור.
כי השור זה עתה, את המים הוא שתה.

כי המים מה רבו את האש כיבו כיבו, כי האש קצף קצפה
ואת המקל שרפה, כי המקל לא חיכה ואת הכלב הוא היכה,
כי הכלב לידי... נשך את החתול שטרף לי את הגדי. **חד גדיא...**
הבורא יתברך הוא שחט את המלאך, כי המלאך בא כעת ושחט את השוחט,
כי השוחט ... הוא שחט את השור.
כי השור זה עתה, את המים הוא שתה.

כי המים מה רבו את האש כיבו כיבו, כי האש קוף קצפה ואת המקל שרפה, כי המקל לא חיכה ואת
הכלב הוא היכה, כי הכלב לידי... נשך את החתול שטרף לי את הגדי.
חד גדיא חד גדיא, גדי אחד היה היה....

צפון

בסימן "צפון". נוהגים לצורך כך לקחת חצי מהמצה האמצעית משלוש המצות המונחות על שולחן הסדר, ולהצניעה עד סוף הסדר. סביב המצה הזו התפתח המנהג שהילדים מנסים "לגנוב" אותה, ולקבל הבטחות למתנה בתמורה להחזרת המצה.

בימי החופשה, אפשר לשחק ב"כאלו" להסתיר את ה"אפיקומן", לתת לילדים לחפש אותו.

מדפיסים או כותבים, אם אין מדפסת בבית, פתקי "חפש את האפיקומן" (כמו חפש את המטמון) על פי הגיל המתאים.

מתכננים היכן שמים כל פתק (על פי רשימת מקומות המסתור להלן), כך שיוביל לפתק הבא שמונח בתחנה הבאה.

בעת התכנון, כדאי לכתוב מאחורי כל פתק איפה להניח אותו, לאיזה תחנה הוא שייך.

התחנה הסופית היא מקום המסתור, שבה מניחים את הפרס. פרס לכל הילדים. אפשר תמרים או מגדן בריא למשל...

באגוזים נשחקה

מדוע משחקים באגוזים בפסח?

• משחק באגוזים לילדים - הוא עתיק יומין וכבר נזכר במדרש "אגוז זה שיחוק לתינוקות" (שיר השירים רבה)
רבי עקיבא היה נוהג לחלק קליות ואגוזים לילדים בסדר פסח שלא ישנו אלא יתעסקו במשחק ובפיצוח האגוזים וישמרו על ערנותם ולא יפריעו למהלך הסדר.

אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא: אתה אומר לי, לך והוצא את ישראל, היכן אני משכינם בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצינה? מנין לי לספק במאכל?
ובמשתה? כמה חיות יש בהן? כמה מעוברות יש בהן? כמה תינוקות יש בהן?
כמה מיני מזונות התקנת להם להחיות שבהן? כמה מיני ריכוכי התקנת למעוברות כמה קליות ואגוזין התקנת לתינוקות?
(מדרש שמות רבה)

בְּאֵגוֹזִים נִשְׁחָקָה –
חַג הַפֶּסַח בָּא!

זוּג אוּ פֶּרֶט,
זוּג אוּ פֶּרֶט,
מָה אֶצְלִי בִּיד?

אִם נִחְשֶׁת וּמְצֵאת –
הֵם כָּלֶם שְׂלָד.
לֹא נִחְשֶׁת, לֹא מְצֵאת –
תֵּן לִי אֶת שְׂלָד!

משר
מה

יצירה: (גם אם אין את כל החומרים בבית, אלתרו... ההנאה היא עצם היצירה)

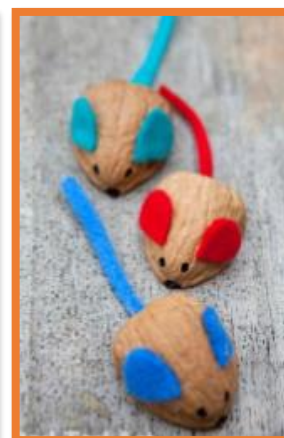
חיות מאגוזים

מה צריך? אגוזי מלך, שאריות לבד, או בד אחר, עיניים זזות, טוש שחור, מספריים ודבק.

לינשוף - גוזרים מלבד שני עיגולים לעיניים, משולש למקור וזוג כנפיים ומדביקים. מוסיפים עיניים וזה הכל!

לעכבר - חוצים את האגוז לשניים בעזרת סכין בעדינות, מוסיפים אוזניים וזנב מלבד, מציירים עיניים –ואף בטוש שחור והעכבר מוכן!

חיפושית - בהשראת האביב.. חוצים את האגוז לשניים, צובעים באדום, מוסיפים 7 נקודות לבנות, מחושים, ואפשר לטייל בין הפרחים.

על פי הנחיות "בטרם" לילדים מתחת לגיל 5 אסור לאכול סוכריות, בוטנים ואגוזים למיניהם ומסטיקים עגולים.

רעיונות לפעילויות עם אגוזים:

- שרים שיר, מחלקים לכל הילדים אגוזים ומקישים לפי הקצב בעזרת האגוז, ניתן להקיש על הרצפה (אם אין שכנים למטה...) , על השולחן, על הכסא או כל חפץ אחר.
- יושבים על הרצפה או סביב שולחן, כל ילד בתורו מכריז את שמו ומקיש את מספר ההברות או הצלילים והקבוצה חוזרת על השם ומספר ההקשות.
- מניחים את האגוזים על הרצפה מגלגלים מיד ליד במרחקים קטנים בהמשך מגדילים את המרחק ניתן להוסיף מניה, עד 20 או 50 ...
- מניחים כף יד פתוחה על האגוז ומגלגלים בצורה סיבובית את האגוז חשוב שכל פעולה הנעשית ביד ימין תעשה גם ביד שמאל
- ניתן לסובב את האגוזים כמו סביבונים, טוב לפיתוח שרירי האצבעות.
- אפשר להוסיף ולתת לכל ילד צלחת ולנענע האגוז מימין לשמאל בתוך הצלחת או מדבקית אחת לשנייה ולדאוג שהאגוז לא ייפול.
- אפשר לסובב את האגוז צמוד ומסביב לצלחת פעם ביד ימין ופעם ביד שמאל.
- להקפיץ את האגוז בעזרת הצלחת או בעזרת כוס ולתפוס.
- **עובר עוצר חוזר** - הילדים יושבים זה ליד זה ועליהם להעביר את האגוז מאחד לשני לפי סדר ישיבתם אפשר בעזרת אגוז אחד ואפשר בעזרת כמה אגוזים הילדים כל הזמן מכריזים עובר עובר... וכאשר מנהל המשחק מכריז עוצר! או חוזר, הילדים משנים כוון.
- הילדים יושבים בזוגות על הרצפה ומנסים לגלגל אחד לשני את האגוז עליהם להבחין כי נחוצה עוצמה מסוימת כדי להעביר לחבר את האגוז.
- להניח את האגוז בין שוקי הילדים ולצעוד צמוד כך שהאגוז לא ייפול.
- משחק הפכים המבוגר או ילד מוביל מקיש בקול הילדים מקישים בשקט וההיפך.
- האגוזים מונחים בפיזור על הרצפה והילדים צועדים ביניהם.
- משעינים קרש באלכסון על הקיר (אפשר גם מגש, ספסל וכו'), מפזרים על הרצפה אגוזים. לכל ילד מספר אגוזים ומטרת כל ילד בתורו לגלגל את האגוז שלו על הקרש, תוך שהוא מכוון לאגוזים הפזורים על הרצפה. אם הוא פגע באגוז הוא מקבל אותו ואם לא האגוז נשאר על הרצפה. הילדים מנסים לצבור כמה שיותר אגוזים.

ארבע כוסות ועוד... משחק חברתי

פעילות לילדים קוראים (אפשר לשחק גם עם סמלים)

אביזרים:

כוסות ח"פ עמידות כמספר המשתתפים (בקבוצה קטנה 2 כוסות למשתתף)

חומרי צביעה וקישוט

קוביית משחק גדולה

פריט הפתעה..

פתקים עם שאלות ומשימות

פתקים ריקים ומכשירי כתיבה

מהלך הפעילות:

כל משתתף מקשט את הכוס שלו.

כל משתתף מחבר חידה או משימה כלשהי הקשורה לחג. ומכניס לכוס. (אפשר להעזר במבוגר)

לכל כוס נכניס פריט קטן(מכונית משחק, בובה קטנה...) לייצוב ועניין.

נסדר את הכוסות במסלול לצעידה.

כל משתתף מטיל בתורו את הקובייה ומתקדם. כשהגיע לכוס- ישלוף את הפתק ויבצע את המשימה או יעשנה על השאלה.

ענה על השאלה- זכה בכוס ובתכולתה. לא ענה- ממתין לתור הבא.

במהלך המשחק המסלול מתקצר

המנצח- מי שברשותו מספר רב יותר של כוסות.

דוגמאות למשימות:

תאר בפנטומימה ילד מצרי שהצפרדעים השתלטו על ביתו.

הצג בפנטומימה את מכת כינים.

שתה במהירות שתיים מתוך 4 כוסות ליל הסדר(פטל)

מצא את החמץ (ציור או תמונה..) המוחבא בחדר תוך דקה.

נא לשיר בית אחד מתוך מה נשתנה.

קלע אל הקערה אגוז אחד מתוך שלשה.

דוגמאות לשאלות:

תן 3 דוג' למאכלי חמץ.

מנה שני שמות לחג הפסח.

מדוע נקרא פסח בשם זה?

מדוע נקרא ליל הסדר בשם זה?

איזה מאכל מזכיר את הטיט?

מה יוצא דופן....

מנדלות נחמדות

בעמודים הבאים תוכלו למצוא דגמים של מנדלות. ילדים אוהבים לצבוע באופן עקבי. צביעת המנדלה עשויה לווסת ולהרגיע. המנדלה משמשת כאמצעי התערבות טיפולי וכלי אבחוני בתחום הטיפול באמנות.

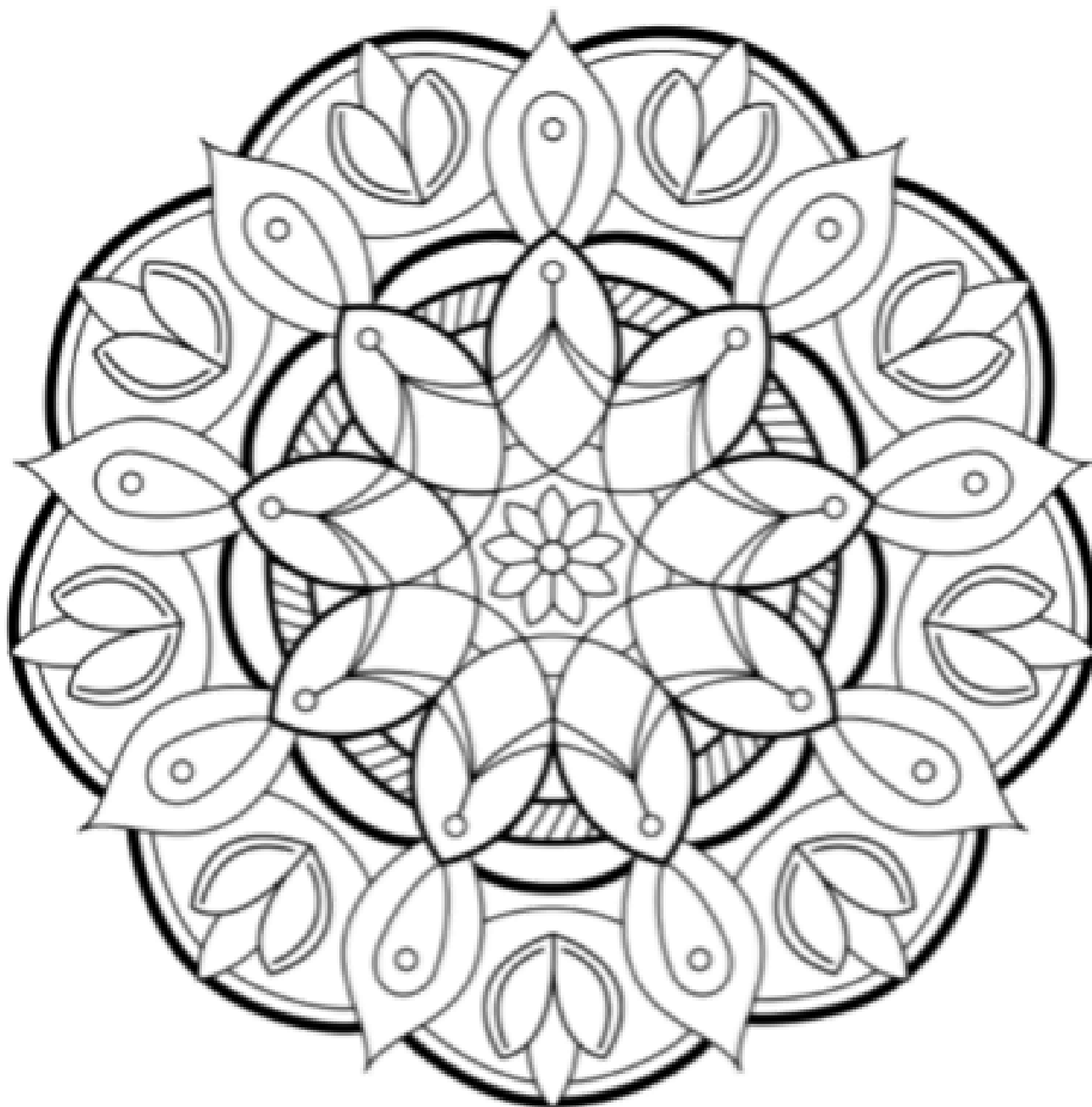
המנדלה יכולה להיות אמצעי אמנותי בציור או באמצעות תבנית מוכנה לצביעה, כביטוי של יצירה אישית. בנוסף, משמשת המנדלה ככלי לאימון בריכוז ובסבלנות.

אפשר לתת לילדים לצבוע כמה מנדלות קטנות, ולהכין מהן תחתיות לכוסות/ סוג של צלחות מטען, וסתם קישוט לחדר... וגם אם לא, הרווחנו שעה של הנאה (:

בהמשך,

לאחר שהבנו, מהי מנדלה, ומה העיקרון שלה, ניתן להכין מנדלות מכל מיני חפצים בבית: סכו"ם, בקבוקים, מקלות, כוסות ח"פ, נעליים, גלילים, אטבי כביסה, וכיד הדמיון....

משרד החינוך
מחוז חרדי

דפי עבודה לילדים © PaintPages

משרד החינוך
מחוז חרדי

רעיונות למגשי בריאות, הילדים יחתכו בסכין חד פעמי, ויעצבו צלחות.
בתקופה הזו יאכלו יותר בריא...

